

4.3. Laikinis įvežimas

Prekės į Bendrijos muitų teritoriją gali būti laikinai įvežamos, kai jomis disponuojantis asmuo turi konkretų tikslą jas laikinai naudoti (vartoti) toje teritorijoje (paprastai nekomerciniais tikslais), tačiau nepageidauja šių prekių išleisti į laisvą apyvartą ir mokėti importo muitų, nes pasiekus prekių laikinojo įvežimo tikslą jos per nustatytą reeksporto laikotarpį bus grąžintos atgal. Tokiais laikinai ne Bendrijos prekių naudojimo (vartojimo) Bendrijos muitų teritorijoje atvejais joms galima įforminti laikinojo įvežimo muitinės procedūrą.

Laikinis įvežimas – tai muitinės procedūra, kurią taikant ne Bendrijos prekės įvežamos į Bendrijos muitų teritoriją, numatant šias prekes grąžinti (reeksportuoti) neperdirbtas ir nepakeistas, išskyrus normalų jų nusidėvėjimą dėl įprastinio naudojimo.

4.3.1. Laikinojo įvežimo procedūros taikymo sritis

Į Bendrijos muitų teritoriją įvežamoms ne Bendrijos prekėms galima taikyti laikinojo įvežimo procedūrą, jeigu prekes, pateikiamas šiai muitinės procedūrai įforminti:

- numatoma laikyti arba naudoti Bendrijos muitų teritorijoje ribotą laiką;
- numatoma reeksportuoti neperdirbtas bei nepakeistas;
- įmanoma identifikuoti jų laikymo arba naudojimo Bendrijos muitų teritorijoje ir reeksporto metu.

Laikinojo įvežimo procedūra gali būti įforminama iš trečiųjų šalių į Bendrijos muitų teritoriją įvežtomis ne Bendrijos prekėms, taip pat Bendrijos muitų teritorijoje jau esančioms ne Bendrijos prekėms, užbaigiant jų laikinąjį saugojimą arba prieš tai joms taikytą muitinės procedūrą. Laikiniai įvežamos prekės sąlygiškai, visai arba iš dalies, neapmokestinamos importo muitais.

Dalinis šių prekių neapmokestinimas importo muitais paprastai taikomas tada, kai prekės laikinai įvežamos prekybos arba verslo tikslais ir gali konkuruoti su Bendrijoje pagamintomis panašiomis prekėmis arba jomis

naudojantis teikiamomis paslaugomis, dėl ko galėtų sumažėti Bendrijoje pagamintų prekių pardavimo arba naudojimo apimtys. Dėl šių priežasčių laikinai įvežti prekes jų visai neapmokestinant importo muitais galima tik Laikinojo įvežimo konvencijoje (Stambulo konvencijoje) arba kituose tarptautiniuose susitarimuose numatytais atvejais arba tada, kai laikinai įvežant prekes galima įrodyti, kad toks jų įvežimas nesudarys konkurencijos vietos gamintojams arba paslaugų teikėjams. Laikinai įvežtomis prekėmis Bendrijos prekybos politikos priemonės netaikomos.

Pagrindinės prekių grupės, kurioms galima taikyti laikinojo įvežimo procedūrą, yra šios:

- prekės, skirtos demonstruoti arba naudoti parodose, mugėse, susirinkimuose arba panašiuose renginiuose;
- reklaminė medžiaga turistams;
- jūreivių gerovės reikmenys;
- prekės, įvežamos naudoti pasienyje;
- gyvi gyvūnai;
- keleivių asmeninio naudojimo daiktai ir prekės, įvežamos sporto tikslais;
- prekės, įvežamos švietimo, mokslo arba kultūros reikmėms;
- profesinė įranga;
- medicininė, chirurginė ir laboratorinė įranga;
- prekės, įvežamos iširti arba išbandyti;
- prekės, įvežamos humanitarinėms reikmėms;
- konteineriai;
- tara;
- padėklai;
- pavyzdžiai ir kitos prekės, įvežamos vykdant prekybos operacijas;
- prekės, skirtos gamybos operacijoms vykdyti;
- transporto priemonės;
- kitos prekės (paprastai iš dalies neapmokestinamos importo muitais).

Aiškinamieji laikinai įvežamų prekių sąrašai yra pateikti atitinkamuose Laikinojo įvežimo konvencijos (Stambulo konvencijos) prieduose [35].

Laikinai įvežti prekes į Bendrijos muitų teritoriją jų visai neapmokestinant importo muitais galima tik Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 555–578 straipsniuose nurodytais atvejais, laikantis tuose straipsniuose nustatytų reikalavimų. Jeigu įvertinus ne Bendrijos prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją aplinkybes paaiškėja, kad laikinojo įvežimo visai

neapmokestinant importo muitais reikalavimai neįvykdyti, prekės gali būti laikinai įvežamos jų iš dalies neapmokestinant importo muitais. Tokiais atvejais už kiekvieną mėnesį arba jo dalį, kai prekėms taikoma laikinojo įvežimo procedūra, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 143 straipsniu turi būti mokami 3 procentai prekėms nustatytų importo muitų, kurie turėtų būti sumokėti išleidus tokias prekes į laisvą apyvartą tą dieną, kai joms buvo įforminta laikinojo įvežimo procedūra.

Laikinais įvežamoms prekėms taikomi teisės aktuose nustatyti prekių įvežimo draudimai bei apribojimai, pagrįsti visuomenės dorovės, viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos arba archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos reikalavimais.

4.3.2. Leidimo taikyti laikinojo įvežimo procedūrą suteikimas

Laikinojo įvežimo procedūra priklauso ir sąlyginio neapmokestinimo muitinės procedūrų grupei, nes laikinai įvežamos prekės sąlygiškai, visai arba iš dalies, neapmokestinamos importo muitais, ir ekonominio poveikio turinčių muitinės procedūrų grupei, nes jos taikymas gali turėti įtakos Europos Sąjungos verslo subjektų veiklos sąlygoms. Todėl norint taikyti šią procedūrą reikia gauti muitinės leidimą. Asmuo, pageidaujantis taikyti laikinojo įvežimo procedūrą (būsimasis šios procedūros vykdytojas arba jo įgaliojtas atstovas), turi pateikti muitinei prašymą suteikti leidimą ją taikyti. Toks prašymas vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 498 straipsnio c punktu turi būti pateiktas tai muitinės įstaigai, kuri prižiūri numatomo laikinai įvežtų prekių naudojimo vietą (Lietuvoje – teritorinei muitinei, kurios veiklos zonoje numatoma naudoti laikinai įvežamas prekes).

Leidimas taikyti laikinojo įvežimo procedūrą suteikiamas tik tada, kai:

- tenkinami teisės aktuose nustatyti numatomų įvežti prekių laikinojo įvežimo reikalavimai;
- muitinė gali užtikrinti laikinojo įvežimo procedūros vykdymo priežiūrą ir tam reikalingų administracinių priemonių apimtys nėra neproporcingai didelės palyginus su šios muitinės procedūros vykdymo ekonominiu tikslingumu;
- įmanoma užtikrinti laikinai įvežtų prekių identifikavimą jų laikymo arba naudojimo Bendrijos muitų teritorijoje ir reeksporto metu. Muitinė taip pat gali leisti taikyti laikinojo įvežimo proce-